

נאמן: "יש חוקים כלכליים כמו חול - ודורכים עליהם כמו חול"

דין וחשבון הפקולטה לתשפ"ט בבר אילן חוגגת 40 שנה להיווסדה

פחות חקיקה כלכלית ויותר אכיפה מינהלית, הארכת תקופת ההתמחות, קיצור עינוי הדין בחקירות מתמשכות - אלה הם רק חלק מהמסרים של שר המשפטים במפגש עם כמה מבוגריה הבולטים של הפקולטה למשפטים באוניברסיטת בר-אילן, המציינת מחר 40 שנה להיווסדה

מאת עידו באום והילה רז

« בעיצומה של הסגנת 100 אלף החרדים

כיום TheMarker בירושלים, לא הרחק ממקום ההסגנה, סאנל משפטיים יוצא דופן. ארבעה משפטיים ומשפטנית, כולם בוגרי הפקולטה למשפטים של אוניברסיטת בר-אילן למעט אחד - שר המשפטים, פרופ' יעקב נאמן - שאמנם לא למד בפקולטה אבל היה אחד ממייסדיה. השבוע תחגוג הפקולטה 40 שנה לקיומה (ראו תיבה) וביקשנו לדון עם מועצת משפטי בר-אילן בסוגיות שעל סדר היום הציבורי. מלכד שר המשפטים, השתתפו בריון פרופ' אריה רייך, בוגר הפקולטה והדיקאן כיום ומומחה לסחר בינלאומי; עו"ד טוביה ארליך, ראש מחלקת הליטיגציה במשרד עורכי הדין הגדול בישראל הרצוג פוקס נאמן (ושר המשפטים הוא ממיסדיו); עו"ד ציון אמיר, סניגור פלילי בכיר המייצג בקצב במשפטו הפלילי ומשמש גם יו"ר ארגון בוגרי הפקולטה למשפטים של בר-אילן; ועו"ד ר"ד מוריה הופטמן-דורות, היועצת המשפטית של בנק אגוד.

יעקב נאמן: "עדיין לא גיבשנו עמדה בנוגע לשכר הבכירים. אני לומד את הנושאים ושמעתי דעות רבות לגבי הפתרון והעובדות"

טוביה ארליך: "ההחלטה בנוגע להורים מעמנואל כה מעוררת מחלוקת, שאני משוכנע שהיא אפשר להימנע מכך מראש - ולא לחפש עכשיו פתרונות"

אריה רייך: "אם בית המשפט מסיק שיש אפליה על רקע עדתי או גזעי והוא נמנע מלהתערב כי הוא חושש מהפגנות או ממה שיאמרו - אוי ואבוי לנו"

את העתיד. שופטי העליון יודעים לעשות זאת, אבל לא תמיד. ההחלטה חוצה גבולות ומעוררת מחלוקת באופן כה רחב, שאני משוכנע שהיא אפשר להימנע מכך - כלי שנצטרך לחפש עכשיו פתרונות כדי שכל אחד ירד מהעץ".

רייך: "האמון שיש לנו במערכת המשפט דווקא היה נפגע אלמלא הם היו נכנסים לתחום הזה. אם בית המשפט מסיק שיש אפליה על רקע עדתי או גזעי הוא נמנע מלהתערב כי הוא חושש מהפגנות או ממה שיאמרו - אוי ואבוי לנו. אסור לשופט לפחד מה יגידו ומה יעשו. עליו לפסוק לפי דעתו. בית המשפט צריך להימנע מלהיכנס למקומות מסוימים. לא הכל שפיט, אבל המקרה בעמנואל הוא לא דוגמה לכך. אם בית המשפט הגיע למסקנה שוהי אפליה עליו להלחם בה".

אמיר: "בכל כובע שאשים על ראשי ההתנהלות בעמנואל מאוד מקוממת. זו אפליה וגוענת. כאדם, כאזרח וכספרדי זה מאוד מקומם. בית משפט לא יכול להשקיף מנגד. עומדת סוגיה משפטית טעונה מאוד שהתגלגלה לפתחו. אולי הפתרון היה מהיר מדי, אבל בית משפט לא יכול להשקיף מנגד. מהותו של העניין מחייבת הכרעה, ומקרה קשה מכיא להכרעה קשה.

"אני לא בטוח שמוצו כל ההליכים בנקודת הזמן הזאת. בית המשפט יכול היה לגלות אורך רוח, לא בגלל שהוא לא צודק". אבל האם ספקי הדין האלה מערערים את אמון הציבור בבית המשפט? אמיר: "אני חושב שבית המשפט העליון ראוי לאמון יותר מכל מערכת שלטונית אחרת, גם אם יש ביקורת".

אין שטח הפקר

לשר יעקב נאמן ולשותפו למשרד בעבר, עו"ד ארליך, יש קשר היסטורי לעיר החרדית עמנואל. העיר הוקמה על ידי חברה קבלנית בשם כוכב השומרון, שנקלעה לקשיים כלכליים בתחילת שנות ה-80 וקרסה. משרד עורכי הדין הרצוג פוקס נאמן מונה ככונס הנכסים של החברה ופעל להשלמת בניית העיר. נאמן וארליך היו מעורכי הדין שהובילו את הטיפול בתיק כינוס הנכסים.

"אני בעל עניין בעמנואל ביהוד עם טוביה, כי אנתנו היינו כונסי הנכסים של חברת כוכב השומרון. אלמלא טרחנו להציל

את החברה אני לא יודע אם עמנואל היתה קיימת", אמר נאמן. "לכית המשפט לא היתה ברירה אלא לפסוק כמו שהוא פסק. לא יכולה להיות אפליה בישראל על רקע מוצא. אבות אבותי היו מגולי ספרד, וייתכן שגם אותי ואת ילדי היו מפלים. "הנושא שיחק לידם של המתנגדים לעתירה - הם קיבלו תהודה חיוזוק, והיה צריך להביא זאת בחשבון כשניסו לפתור את הבעיה. הגשת העתירה לא היתה במקומה. אפשר היה להגיע להסדר הרבה יותר טוב בדרכי שלום ולפעמים כשאתה מגיש עתירה אתה רק מדע את מצבך. לכן אמרו חז"ל - סוף מעשה במחשבה תחילה".

על החלטת בג"ץ להורות על ביטול הבטחת ההכנסה לאברכים, אמר נאמן: "אין שטח הפקר. כשהמשלה והכנסת לא מחוקקות, אין ברירה לבית המשפט אלא להיכנס לתמונה. אמרתי זאת בסוף שנות ה-90 כשכיהנתי כשר אוצר בנושא גיוס נחזרי הישיבות. אמרתי אז לממשלה: אל תמתינו עד שבית

פרופ' אריה רייך (מקד): דקאן הפקולטה למשפטים בבר אילן מחזור בבר אילן: 1986 עוד משהו: מרצה זכור במיוחד - הדקאן אהרן אוקר
פרופ' יעקב נאמן (מקד): שר המשפטים מחזורו בבר אילן: היה בין המרצים המייסדים של הפקולטה לפני 40 שנה
ד"ר מוריה הופטמן-דורות (מקד): יועצת משפטית של בנק אגוד מחזור: 1992 עוד משהו: התחתנה עם עמית ללימודים בפקולטה
עו"ד ציון אמיר (מקד): סניגור פלילי בכיר מחזור: 1980 עוד משהו: מרצה זכור במיוחד - שמעון אגרנט
עו"ד טוביה ארליך (מקד): שותף בכיר וראש מחלקת ליטיגציה בהרצוג פוקס נאמן מחזור: 1973 עוד משהו: מרצה זכור במיוחד - יעקב נאמן ואהרן ברק

"אנחנו מגזימים בחקיקה"

בלעדו כמה מהמשפטנים הבולטים שיצאו מאוניברסיטת בר אילן והשר יעקב נאמן נפגשו לשיחה לרגל 40 שנה לפיקולטה למשפטים

עידו באום והילה רוז 26

המשפט העליון יורש לשאלה. ברגע שעובר חוק ככנסת, כל עוד הוא לא נוגד חוק יסוד, בית המשפט יפסוק בהתאם לחוק. "צריך להבין כי חלק גדול מהבעיה היא שהכנסת נמנעת מלחוקק חוקים בסוגיות מסוימות, שמגיעות בליט ברירה לבית המשפט העליון. באופן כללי, כשמקציבים כספים מתקציב המדינה זה חייב להיות בהתאם לקריטריונים שורים ואחידים לכלל האוכלוסייה. ככל ההחלטות שאני הייתי שותף להם נקבעו קריטריונים אחידים".

למרות השתייכותם של כל המדוריינים לפיקולטה אחת, נחלקות ביניהם הדעות בכל הנוגע לאקטיביזם השיפוטי. "נושא האקטיביזם השיפוטי הלך צעד אחד רחוק מדי", אמר ארליך. "אני מתגעגע במונחים רבים לתקופה של לפני שנים, כשבית המשפט היה עוסק בשאלות משפטיות ועוסק בניתוח משפטי בפסקי דין קצרים. ברגע שאתה לוקח עקרונות מופשטים ומלביש אותם ללשון חוק אתה יכול לגרום למחוזות שיטילו

הרבה אי ודאות. "זה התעורר בהלכת אפרופים הלכת ארגון מגדלי ירקת (פסקי דין שבהם איפשר בית המשפט העליון לפרש חוזה בניגוד ללשונו המפורשת, ע"ב). אני ייצגתי את מגדלי הירקות. פסקי הדין מראים שלעתים יותר טוב להצטמצם לדבר החוק".

אמיר חולק על דעתו: "אני לא מסכים. השופט ברק נהג לומר שכוחו של המשפט הוא בתנועתו. רק בתנועה הוא שומר על יציבות. החברה לא פועלת לפי אתם קודים וחוקים כמו לפי 100 שנה. המשפט נמצא בכל פינה בחיינו - השאלה היא התבונה שבהפעלתו. אני חושד במניעי המבקרים, שאולי נוח להם שבית המשפט לא ישלח את ידו לפינות מסוימות".

רייך: "יש בעיה. מקובל עלי שהמשפט צריך להתקדם ולהשתנות. אבל ככל שבית המשפט נכנס לשאלות שהגדרמה על בסיסן הוא מסתמך מאוד עמומה, אז כדי ליישם את הגדרמה חייבים ליישם שיקולי מדיניות - שהם למעשה השקפת

העולם של השופטים. זה בעייתי כשהרכב השופטים בבית המשפט אינו משקף את הדכב האוכלוסייה".

אם נגעת בכך, למה אין בבית המשפט העליון בוגרי הפיקולטה למשפטים של בראילן?

רייך: "קבוצת אוכלוסיה שלמות, דתיים וספרדיים לא באות לביטוי בעליון. כל עוד בית המשפט העליון עוסק בתחום שאינו תלוי אידיאולוגיה - זה פחות בעייתי". נאמן, המשמש כיו"ד העדה למינוי שופטים, אמר כי אינו בודק את מוסד הלימודים ממנו הגיע המועמד. "אני בודק אם הוא מתאים לשפיטה, אם יש לו רמה מקצועית, מזג שיפוטי. איפה הוא למד משפטים זה לא רלוונטי".

חקיקה מוגזמת

עו"ד הופטמן דודון היא זו שמעלה לדיון את כחם המוגזם, לטעמה, של הרגולטורים בישראל. "אני מזהה תופעה מדאגה. אנו צועדים אחורה מתקנות חוקים להנחיות מנהליות שנועדו לייצל אכיפה

בשוק ההון בעיתות משכר. צריך להיזהר שלא ייפגעו עקרונות שלטון החוק. לא לחינם יש תקנות שהליך כינוןן ידוע ומבוקר. חייבים לייצר כוחות בידי הרגולטור, השאלה איזו דרגת נדרמה אתה נתן לו ואיזה סנקציות. בנושא גילוי בתשקיף, למשל, מותרים יכולת לענוש פלילית - זה קושי שיווד שורש השיטה וחותר תחת עקרון הפרדת הרשויות".

נאמן הגיב בנחרצות: "יש לנו יותר מדי דברים בחקיקה. יש לי ישיבה של ועדת השרים לחקיקה ויש על סדר היום 39 הצעות חוק לרון בהן. אנו מגוימים בחקיקה. קחו לדוגמה חוק שעסקנו בו לאחרונה - הניסיון למנוע מנוער לרכוש מוצרים אלכוהוליים בלילה. אם היה חינוך נכון בבתים לא היה צריך לעגן דבר כזה בחקיקה. לא כל רבר נחתך על פי חוקים. ככל שמדברים בחוקים כך ממעטים לשמור עליהם. מרוב חוקים אתה לא רואה את היערי".

"אבל אני רוצה לשאול את כבודו שאלה", הפתיעה הופטמן דודון. "מה רעתך על כך שסמכויות של יצירת חוק, אכיפה וענישה נמצאות בידי הרגולטור? לא מדאיג אותך כינוס הסמכויות אצל הרגולטור?"

"זה הכרחי", השיב נאמן. "הרגולטור הוא המוציא לפועל של הוראות החוק והמנגנון הממשלתי. צריכה להיות בקרה של הרג מעליו, של מבקר המדינה ושל בתי המשפט, אבל בכלכלה המודרנית אין ברירה אלא לתת סמכויות למי שצריך לבצע אותם".

"אנחנו לא מסכימים אם כך", פסקה הופטמן דודון. נאמן: "השופט חיים כהן המנחם אמר שיש לנו חוקים כלכליים כחול על פני שפת הים - הם רבים כמו החול ודורכים עליהם כמו על חול. דיברתי על כך עם יו"ר רשות ניירות ערך וזהו גושן שאנחנו צריכים להעביר חלק גדול מעבירות ניירות ערך לקנסות מינהליים. אחת הבעיות אצלנו היא המחסור באכיפה יעילה ומהירה. אדם שעובר עבירה ויודע שהסיכוי שיתפסו אותו הוא קלוש, חושב ששווה לעבור על החוק. אנשים מבצעים עבירות כלכליות לא כי יש להם כוונה פלילית, אלא בגלל שהם עושים חישוב שזה כדאי להם".

"מה שנאמן מדבר עליו -

שר המשפטים על תמלוגי הגז: "אי אפשר לפסוק בקלות ראש"

בוגרי הפיקולטה למשפטים של בראילן סיפרו כי נהגו ללמוד חלק מהנושאים בדרך של משחק סימולי ציה. ביקשנו מהמשתתפים לייצג במשחק כזה את המדינה מול חברות קידוחי הגז במאבק על העלאת תמלוגי הגז, בעקבות תגליות הענק מול חוסי ישראל.

כמומחה לסחר בינלאומי וראש מחלקת הליטיגציה בהרצוג פוקס נאמן, עו"ד טור ביה ארליך לא התקשה להגן על בעלי ההון. לדבריו, "החוכמה עכשיו היא לאחר מעשה. צריך לבחון תמונת מצב בזמן אמת. אפשר לומר על ישראל שהיא 'מדינה עשירה במ' שאבים עניים' - יומים לקחו סיכונים. כל שינוי של התמלוגים הוא בעוכרינו ויגרום

לנוק גדול יותר מהרווח המידי שאולי יגיע מזה".

פרופ' רייך התבקש לייצג את המדינה, אך התקשה בכך לנוכח עמדתו האישית. "עד כמה שאני יודע התמלוגים נמוכים יחסית לקיים במדינות אחרות. אבל קשה לעשות העלאה רטרואקטיבית. אנשים הסתמכו על שיעור התמלוגים. זה בעייתי".

עו"ד ציון אמיר נחלץ להגן על טובת הציבור: "אני לא מבין למה אדם צריך שיהיה לו 100 מיליארד דולר? כל כך הרבה המדינה התקשרה בחוזה לא כל כך מוצלח עם אחוזים נמוכים. מה הבעיה שיהיה לו 50 מיליארד? אם הוא ירוויח קצת פחות זה מאוד יהודי".

ארליך: "זה רמגוגי. זה גרום ליותר מס'

יעשה לסניגורים חיים קשים" הגיב עו"ד אמיר. "היום קשה מאוד לזכות נאשם ויהיה עוד יותר קשה כאשר ההליך יהיה מינהלי ולא פלילי. אני עוקב בעניין רב אחרי הרפורמות שנאמן מתכנן. רובן מבורכות. כסניגור, יש לי עם זה בעיה גדולה מאוד עם הרצון לייצל. יש לי חשש ששופטים לא תמיד מיישמים נכון את הוראות נשיאת העליון, דורית ביניש, שנועדו לייצל הליכים (הכוונה להוראה כי משפטים יישמעו מדי יום ללא הפסקה, ע"ב). "אם כולם היו ביניש אין לי בעיה, אני סומך על תבונתה. אבל יש עוד 600 שופטים שאני לא יודע באיזו מידה זה מופעל על ידם. זכויות הנאשמים והאפשרות לצאת זכאי נפגעות".

נאמן חולק על אמיר: "זכויות נאשמים נפגעות כי חקירות נמשכות, זוהי הפגיעה המהותית! אני סומך על שופטי ישראל שהם יודעים ליישם את החוק. אנחנו צריכים לעבור לשמיעה רציפה של ריונים. יש חקירות שנמשכות במשך שנים ואדם לא יודע מה מצבו. עינוי הדין הזה חמור מאוד, וכשיש עינוי ריון יש עיוות דין".

אמיר: "כבוד השר, סכטיסטיקת ההרשעות לא מדידה שינה מעיניך?" (אמיר מתכוון לנתון לפיו שיעור הרשעות נאשמים בישראל הוא יותר מ-90%, ע"ב).

נאמן: "לא. כעו"ד ייצגתי נאשמים בשלושה תיקים פליליים, וכולם יצאו זכאים. מדידה שינה מעיני העובדה שתיקים תלויים שנים בבית המשפט. זו הבעיה והדעה החולה של ישראל. עינוי הדין זו בעיה קשה מאוד".

בואו נדבר על שבר הבכירים בחברות ציבוריות. האם יש כשל שמחייב הסדרה?

נאמן: "כיו"ד ועדה שדנה בעניין אני לא יכול להתייחס כי עדיין לא גיבשתי עמדה. אני לא נוהג לירות מהמתן. אני לומר את הנושאים. שמענו דעות רבות לגבי הפתרון העובדות".

אבל האם בכלל קיים כשל המחייב הסדרה?

הופטמן דודון: "העובדה שהמידע על השכר הפך לציבורי יצדה את הקושי. השופט ברנרדיס אמר בזמנו שאור השמש הוא המחטא הטוב ביותר. אבל כאן פרסום המידע נתן רלק לחלק מן התופעות ויצר סוג של אינרציה"

25.97x27.56	33	26	עמוד	הארץ - THE MARKER	21/06/2010	23093085-0
80039						

ארליך: "אני יכול להתייחס כמישור הקונקרטי בשל אופי המשרד בו אני שותף, אך באופן עקרוני - כל דבר צריך להיות כלכלי. כשמדובר בכספים, לכל חברה כזו יש דירקטוריון שאחראי למה שקורה בחברה. אני רוצה שהדירקטוריון ישקול עניינים מקצועיים כמו ביצועים וחלוקת ריוורנדים למושקעים בחברה. לא ניתן לראות זאת כתופעה, כי החברות לא דומות זו לזו. וערה שתבחן נושאים אלו לגופו של עניין, ייתכן ויש כשלים, אבל זה לא צריך להעיד על התוצאה".

"אני לא איש כלכלה", הוסיף אמיר, "אך כאזרח קשה לי מאוד עם שכר בכירים שאינו מוגבל ואינו מותנה בביצועי הפירמות שבהן הם מתפקדים. אלה גופים ציבוריים וכסף שבא מהציבור, אבל לא ממש מתחשבים בעמדת המשקיעים. יש תחושה שיש כשל וצריך להתערב ולקבוע. אני לא יודע איך לעשות זאת. מחלקים אופציות ושכר בלי קשר לביצועים. שיחלקו גם למשקיע הקטן מדימונה. אם החברה הדוויחה שיקבל גם. אני רואה טייקונים שמנצלים את הפירצה הזו יותר מדי פעמים".

רייך: "אני מאמין מאוד בשוק חופשי ותחרות ולכן הייתי צריך להיות נגד התערבות אבל בשנים האחרונות רואים בישראל

תופעה לא הגיונית. אין קשר בין שכר וביצועים. הסכומים לא עומדים בשום פרופורציה בין הרווחים לשכר. אין מנוס מלהסיק שיש כשל שוק. לציבור אין אמירה, הוא מפוחד ולא יכול להשפיע על כך. הרעה שלו לא באה לידי ביטוי".

להרים את רמת המקצוע

האם הצעת המקצוע היא בשל שוק שצריך להתערב בו? אמיר: "זכותו של אדם ללמוד מה שהוא רוצה, אך צריך התערבות כי שום דבר הוא לא פרה קרושה. השוק מתפקד בתנאים שפוגעים באינטרס הציבורי וריבוי עורכי דין מביא לפגיעה. עוד כמה שנים נמצא עצמנו עם 100 אלף עורכי דין".

פרופ' רייך, איך מסבירים את זה שעדיין יש מי שרוצה ללמוד משפטים? "רוצים ללמוד משפטים כי אנשים מסתכלים על השכלה משפטית כמפתח למקצוע. מבין החוגים באוניברסיטה הוא יותר מעשי. צריך לאפשר לכל מי שמעוניין בכך ללמוד. אבל צריך להבטיח שהוא ילמד. יש מכללות שלשם באים לא כדי ללמוד אלא כדי לקבל תעודה. המדינה נתנה להם רישיון להעניק תעודה אבל היא לא מפקחת על כך".

"תלויה ועומדת הצעת חוק בנושא, הוסיף נאמן. "אני מסכים שאין להגביל את מספר

מוריה הופטמן דורון: "הנל שפיט' תשתנות. יושבי בית המשפט העליון נוכחים לדעת מהם גבולות השפיטות בפועל"

תצלום: ליאור מוריה

תצלום: ליאור מוריה

ציון אמיר: יש לי נעיה גדולה עם הרצון לייעל הליכים. זכויות נאשמים ופגעות. האפשרות לצאת זכאי ופגעת"

יעקב נאמן: "זכויות נאשמים ופגעות ני חקירות ומשנות ואדם לא יודע מה מצנו. עינוי הדין הזה חמור מאוד"

הסטודנטים שרוצים ללמוד. כל ריכפין ייטה וילמד. המקצוע המשפטי חשוב מאוד לאזרחות טובה ושמירה על החוק. השאלה היא קבלת רישיון עריכת דין. אני לא הייתי עומד היום בכחינות הלשכה ואני לא בטוח ששופטים היו עומדים בהם. "אלה כחינות שאינן מתאימות ושלא משקפות הכנה להופעה בבית המשפט, חשיבה משפטית וייצוג לקוחות, אלא זיכרון של פרטים טכניים. עומד לחול שינוי בהצעת חוק שאנו בשלבים סופיים של ניסוח. המצב כרגע הוא שיש אבסורד שאין כדוגמתו. יש כמות בלתי סבירה של עורכי דין וצריך להרים את רמת המקצוע".

תתמוך בהארכת ההתמחות לשנתיים?

"העלאת תקופת ההתמחות לשנתיים בהחלט במקומה". יש טענה שזה ישרת את המשרדים בכך שהמתמחים יהיו לעבדים ויעשו כל עבודה בשבר נמוך עבור עורכי הדין כדי לקבל רישיון.

נאמן: "המתמחה אינו עבר. יש חוק בנוגע למתמחים וצריך לאכוף אותו. התמחתי שנה

אחת אצל השופט מרים בן פורת ושנה במשרד עורכי דין ואני לא מצטער על אף רגע. למדתי המון. למדתי גם המון ממתמחים שלי כי הם באים בלי דעה קדומה. יש להם רעיונות מצוינים".

ארליך: "המצב היום הוא בלתי אפשרי ופוגע קשות ברמת המקצוע. אנשים הולכים ללמוד מקצוע שיפרנס אותם. אם אין אפשרות להתפרנס הם מתחרים בצורה לא הוגנת. ההתמחות חשובה גם כנגלל המאמנים - האם לשכת עוה"ד בודקת את רמת המאמנים? אם היו נכנסים לכך אפשר היה להבין למה רמת המקצוע כל כך נמוכה. אם יחפרו בתופעה הזו יגלו את הבעיה".

יחידה מונחרת ומלוכדת

מחר תחגוג הפקולטה למשפטים של בראילן 40 שנה לייסודה. מתוך אלפי בוגריה, יש בין השאר יותר מ-100 שופטים מכהנים, פוליטיקאים כמו ציפי לבני, השרים משה כחלון וגלעד ארדן, מנכ"ל הרכבת ולשעבר עמוס עוזני, מנכ"ל חברת תעורות הסל קסם

בועז נגר, מנכ"ל כלל מדעי החיים מוטי חכם, ושורה של עורכי דין כמגור העסקי בהם ר"ד שלמה נס, מני נאמן, ערן פלס, זאב שרף ועוד.

טוביה ארליך למד במחזור הראשון שמנה רק 20 סטודנטים. "השתתפות בשיעורים היתה חובה, אבל יצרו תנאים שאפשרו זאת. נתנו מלגות קיום שאפשרו להתמסר בצורה מחולטת ללימודים". לדברי נאמן, "הדבר הכי חשוב שניסינו לפתח זו חשיבה. לא היו הרצאות. שאלתי שאלות והתפתח ריזן. ככה למדתי באוניברסיטת ניו יורק שממנה הגעתי. במשפט חוקתי, כל אחד שנכנס לכיתה חשב שהוא מומחה, ורק כשהוא יצא הוא הבין עד כמה הוא לא יודע".

עוזי ציון אמיר, אוניברסיטת בראילן מזוהה בדרך כלל עם הובשי ביטות ואני תודה למה בכלל בחרת ללמוד שם? אמיר (מחייך): "ירדתי שתשאל. חבשתי כיפה. הייתי בחור רתי, גם היום אני רתי כדרכי. נאתי ממסגרות רחוקות ולקראת סוף הלימודים הסרתי את הכיפה. בסוף השנה הראשונה חשבתי לעוזב לאוניברסיטת תל אביב והחלטתי להישאר. בומני היינו קרוב ל-40 סטודנטים בכיתה, תחושה של יחידה מלוכדת".

ארליך נזכר כי סיכומים שהכין בשנות לימודיו הועברו לשימוש חוזר מדוד לרוד בעשור הראשון של הפקולטה. רייך מעדכן אותו כי היום הסטודנטים הקימו אתר אינטרנט ובו הם חולקים סיכומים ומחברות בחינה. "אנחנו ריאיינו כל מועמד לפני שהוא התקבל על ידי שני מרצים", הוסיף נאמן. "רצינו לראות מה המוטיבציה שלהם. לא הסתפקנו בתעודת בגרות וציונים. אני רואה את הסטודנטים שעברו דרכנו והם כסופ של המקצוע".

בוגרי בראילן יחגגו עם לבני, ארדן וסנדרסון

הזמני של ארגון הבוגרים, הסניגור הפלילי עוזי ציון אמיר, יציג את פעילות הארגון והבוגרים יהנו מהופעה של הזמר רני סנדרסון.

דקאן הפקולטה הנוכחי פרופ' אריה רייך מצייץ כי בנוסף למפגש הבוגרים תיערך תערוכה של הקליניקות המשפטיות של הפקולטה, בין השאר לצורך גיוס מימון לקליניקה חדשה למען זכויותיהם של ניצולי שואה וקשישים.

עידו נאום והילה רז

הפקולטה למשפטים של אוניברסיטת בראילן תצייץ מחר 40 שנה להיווסדה באירוע מיוחד של בוגרי הפקולטה. בין הנוכחים יראו דמויות כמו יו"ר האספו ציפי לבני, השרים משה כחלון וגלעד ארדן, שופטים ועורכי דין בכירים.

באירוע ישתתף שר המשפטים יעקב נאמן שהיה בין המייסדים של הפקולטה ויוענק פרס מפעל חיים לדיקן המייסד פרופ' אהרן אנקר. הור"ד

